

Milínský zpravodaj

JARO 2021 - mimořádná příloha

Obsah čísla:

- ⇒ Letecký snímek Kojetína
- ⇒ Z historie
- ⇒ Vlastivědné toulky Milínkem
- ⇒ Regionální výročí

Fotogalerie:

Ve Fotogalerii na obecním webu najdete celkem 4 letecké snímky milínského Kojetína.

Odkaz na Rajče,
kde jsou další
fotky J. Kučírka

Foto:

Jiří Kučírek z Kojetína u Přerova nafotil z ultralehkého letadla všech šest Kojetínů, které se v ČR vyskytují. Tedy i ten náš... a věnoval fotky Milínu.

Milínské loutkové divadlo mezi světovými válkami

Loutkový soubor byl aktivní ve 30. letech 20. století. Evidován byl jako divadelní odbor Sokola. Vedl jej odborný učitel a kronikář Antonín Hejnic. Např. v r. 1931 sehrál soubor 13 loutkových her. Jejich vystoupení byla provozována na sále u Nováků (ul. Emanuela Bořického) a později i u Jandů (sál U Přemysla). V té době byli členy souboru: J. Kopáček (studující), Jan Blajer (holič), Boh. Černý (zaměstnanec železnice), Božena Poleníková, Marie Mrázová a zejména Josef Žáček, kterého si dovolíme více představit.

Josef Žáček - zvaný Bonbon

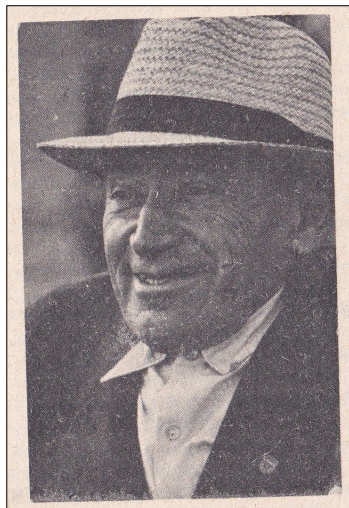
31. 5. 1894 † 18. 8. 1961

Josef Žáček byl úspěšný činovník loutkového souboru Sokola, rovněž jej mnohokrát angažoval v představeních hostující kočovný soubor Matěje Kopeckého (potomek slavného českého loutkáře). Bonbon byl pověstný svými zdařilými projevy, z jeviště dovedl mistrně vdechnout život do němé tváře loutek. Pro tuto vlastnost ho vždy vyhledávala i uvedená společnost.

Níže otiskujeme Bonbonův vlastní životopis, který uveřejnil Jiří Vostarek, kronikář Milína, v lednovém čísle Milínského zpravodaje z r. 1988.

Narodil jsem se v Milíně 31. května 1894, vychodil jsem pětiletou školu obecnou v Milíně. Když mně bylo 12 let, zemřel nám otec, který po úrazu v pivovare svému zranění podlehl. Matka zůstala se mnou sama, sestra byla ve výslužbě, bratr byl na vojně u námořnictva, takže jsme neměli odkud žádnou pomoc. Matka měla po smrti otce 1200 zlatých dluhu na chalupě a měla starost o mě. Chtěl jsem být cukrářem, to řemeslo se mně moc líbilo, ale místo jsem nemohl najít, kde bych se učil. Poněvadž mám neduh - jsem hrbatý a takový těžko prosil o místo. Matka prosila p. Františka Trnce cukráře v Milíně (v Nádražní ulici), aby mě vzal do učení, když jsem se jinému řemeslu učit nechtěl. Ten se nade mnou slitoval a řemeslu cukrářskému mě vyučil. Matka mi zaplatila za učení 50 zlatých. Dodnes jsem mu za to vděčný, že mě dobře vyučil, ač jsem musel zastávat práci jako zdravý. Po vyučení jsem nastoupil jako tovaryš u p. Vršeckého – cukráře v Kasejovicích, to byla 1. svět. Válka. Pracoval jsem tam 2 roky k úplné spokojenosti p. mistra. Musel jsem místo opustit, neb jsem onemocněl střevní chřipkou, která trvala 2 roky. Ale pánbůh mně dal zdraví a já šel dál životem. Musel jsem se živit a to mě matka zas pomohla – to jsou ty naše zlaté mámy. Dala mi 25 zlatých a já si koupil do malé bedničky cukroví. Dodělat jsem si to nemohl, poněvadž nebylo z čeho, bylo to v roce 1919 – brzy po válce. To jsem prodával o zábavách v hostincích a tak jsem začal. Tu bedničku mám na památku dosud, stojí mně na skříni a mám na ní napsáno „Můj začátek 1919 – BONBON – MILÍN“

Dodnes mi všichni říkají Bonbon i malé děti, to jsem měl takovou reklamu a to mně daly to jméno milínský děvčátka, když jsem chodil tak po těch zábavách. I divadlo jsem hrál a obecenstvo obveseloval. Udělal jsem si pak krám ve staré chalupě a jezdil po poutích. To už se nám s matkou vedlo lepší. Dával korunku ke korunce, našetřil jsem si něco, něco jsem si půjčil a vystavěl jsem nový domek a pořídil pěknou cukrárnu. Matka už byla stará už nemohla tak práci zastávat, tak povídá jednou: „Kluku, musíš se oženit.“ Co jsem měl dělat? Našel jsem si děvčátko jako cukrdlátka a oženil se. Ve dvou se to lépe táhne, já ji zpíval jen o lásce, já ji měl rád, ona mne a šli jsme dál vesele životem. Děti jsme měli tři, které nám bohužel zemřely. Vzali jsme si šestiletou holčičku Slávinku, kterou jsme adoptovali a řádně vychovali. Nyní je už vdaná a šťastná, má malého Pepíčka, pro kterýho by dědek s bábou duši dali. Jsme rádi, že jsme na světě nebyli marný a dobrý skutek vykonali. Nyní bych chtěl ještě žít, ale smrt na mne již kývá. Cukrářství jsem předal Podbrdskému družstvu Příbram a jsem zaměstnán jako vedoucí prodejny. A tímto končím tak trochu můj životopis.

Josef Žáček - cukrář Bonbon – Milín

Přepis z ručně psaného sešitu Loutkové divadlo rok 1935 - 1936

Upozornění:

Skutečný název na sešitu uvádí rok 1935 - 1936, nicméně v sešitu jsou i představení z let 1937 a 1938, hry jsou přepsány doslovně, tzn. s chybami, překlepy, nesrovnalostmi, místními výrazy... abyste i Vy mohli nasát autentičnost loutkových představení. Nevíme, kdo byl autorem textů v sešitě, není tam nikdo podepsán. Rukopis se nachází v depozitu obecního kronikáře. Nejsou zde scénáře jednotlivých her, pouze úvod, případně doslov, který se váže k aktuálnímu dění v obci či republice. Kompletní přepis najdete na www.milin.cz (Život v obci/Historie/Kroniky...)

Jak Kašpárek strašil Kubu

Veselá pohádka o 4 jednáních od K. Baláka

28. března 1937

Rukulíbám! - To koukáte malí kulihráškové, kdo Vás to dnes přišel (s Vámi rozloučit) vidíte?

Abyste věděli, kdo jsem, tedy se Vám hezky představuji: „Jsem Pepíček Bonbonů“ - no víte přece kdo je to pan Bonbon, že? Mají Slavinku, no a aby nebylo Slavince nebylo smutno, tedy vzali si ještě mne; jejej u Bonbonů tam se mám! Tam Vám je sladkostí, až se mi sliny na jazyku sbíhají, ale co bych Vám to vyprávěl, vždyť vidím každý den, jak tam stojí: Pepíček Šrajnů, Láďa Skočdopolů, Eman Štíblů, Milda a Jirka Čermáků a celá řada pánů kluků, kteří okukují, co pan Bonbon má za výkladem. No a já tedy s tou Slavinkou si hraji, ale také se spolu učíme. Už jsem ji naučil násobilku. Vid' Slávinko Bonbonova, že ji už umíš? - No, nestyď se a hezky mi pověz, kolik je 3 x 4? - Ale človrdíkové vidím, že mnohý z Vás má strach; tedy nebudu Vás zkoušet, ale raději Vám

něco zazpívám. Počkejte, já si napřed dám akord: á, bé, cé dé (zpívá) Škoda, že tu nemá p. Blajer harmoniku, musil by se mnou zahrát. - No, ale já mu řeknu, aby se na tu šlamastryku či chromatiku něco naučil. - Tak hezky poslouchejte, kterou jsem se naučil (zpívá):

No, človrdíčkové, jak se Vám líbila ta písnička? - Podruhé zase Vám zazpívám jinou. Což hádanku, nechtěli byste nějakou? - Tedy hezky dávejte pozor:

1. Co je u auta zbytečné a přece bez toho auto nejede? - (hluk)
2. V Písku mají kominíka, který se podobá mlynáři. Jak je to možné? (Jsou to bratři)
3. Nevoní to, křičí to, supe to a když to rozhánějí, točí tomu ocasem. Co je to? (auto)
4. Kdo má nejdále do sklepa? (hlásný na věži)
5. Proč se zajíc ohlíží, když ho pronásleduje pes? (protože nemá vzadu oči)
6. Vypočtete rychle, kolik je $3 \times 5 \times 6 \times 0 \times 4$? (0)
7. U čeho je konec hned na začátku? (u klubka)
8. Kdo nesundá hřeben z hlavy? (kohout.)
9. Kdy bývá kůň nejtěžší? (když někomu šlápne na nohu)
10. Tatík se rodí, syn už běhá po střeše? (oheň a kouř)
11. Jaká voda se dá nosit v řešetě? (zmrzlá)
12. Bez čeho hospodyně neupeče chleba? (bez kůrek)
13. Co na střeše neshnije? (díra)

28. III. 1937.

Jak Kašpárek strašil Kubu.
Vesela pohádka o 4 jedn. od K. Balácha.

Kukuli-bám! — To kouháte malí kulihváškové, kdo Vás to dnes přišel ^{státní pracovník} ~~státní~~ vát? —
Abyste věděli, kdo jsem, tedy se Vám hezky předstoupím: „Jsem Pepiček Bombom!“ —
no vito přece kdo je to pan Bombom se?

Čerpáno z:

Kronika obec Milín 1918 - 1948 (přepsal J. Vostarek z originálu kronikáře Antonína Hejnice)

Loutkové divadlo (Rok 1935 - 36)

Záměrem tohoto nového seriálu je přiblížit nějaké zajímavé místo z okolí Milína, uvést GPS souřadnice, fotku a případně nějakou informaci. Mnozí z místních tato místa znají, ale je možné, že neznají bližší informace. A pokud vše vědí, může to být alespoň hezká procházka. Budeme rádi, když nám pošlete nějaké své vlastní tipy na procházku s uvedením všeho, co o místě víte. Do příštích čísel „sezónního zpravodaje“ budeme čerpat z brožury Jaroslava Kuby a Martina Levíčka: Kaple, kapličky, kříže a Boží muka (z r. 2013), z obecních kronik, dále z internetových map a různých webů.

Na www.milin.cz (Turistika/Výlety v okolí) najdete tipy na výlet v okolí Milína. Jsou tam uvedena místa do 10 km. A nyní budeme společně vytvářet novou kategorii: do 5 km. Tato kategorie bude i na facebooku - pod názvem: Vlastivědné toulky Milínkem.

Dana Reiterová a Jitka Jahodová

Kozí vrch (603 m. n. v.)

„Dne 6. 9. 1908 byl slavně posvěcen sv. kříž na „Hrudném“ k nádraží. Vyšly 2 průvody: ze Slivice vedl P. Beznekr Josef, katecheta z Březohor, z Milína vedl farář Čermák Václav - oba se spojili na „Hrudném“^{*)}. Který kříž sv. je vidět ze všech stran, až z Březnice. Byl postaven pod věží a já ho dal pomoci mistrů kamenických p. Krotkýho Josefa a Jůda Václava vyzdvihnouti a zavést na „Hrudný“.

Kronika fary slivické

^{*)} „na Hrudném“ (dříve Grudném) - území u Kozího vrchu

N 49°38.35402', E 14°1.88377'

Od roku 2000 se pořádá pravidelně 26. prosince Svatoštěpánský výstup na Kozí vrch. V r. 2020 byla akce z důvodu Covidu „bezkontaktní“, účastníci si vyzvedávali pamětní list z nainstalované schránky. Informace o akci najdete na www.milin.cz (do vyhledávacího okénka napište Kozí vrch).

Kozí vrch hrál důležitou roli i během posledních bojů 2. světové války. Nacisté se nechtěli vzdát ... „*Veškerou techniku, kterou nacisté disponovali, rozmístili v kotlině u osady Slivice. Své hlavní síly pak soustředili na linii mezi Slivicí a obcí Buk, milínským nádražím a kopcem zvaným Kozí*“
Milínský zpravodaj – jaro 2021

vrch. “ (Citováno z článku Poslední bitvy druhé světové války. Němci rozpoutali u Milína nesmyslný teror - <https://www.dotyk.cz/publicistika/posledni-bitva-druhe-svetove-valky-v-evrope-u-milina-se-stretly-tri-armady.html>). Z tohoto důvodu se často stával Kozí vrch cílem hledačů pokladů, pátrajících po válečných kovových předmětech.

Na Kozím vrchu je také vodojem, o němž (a vodě, která teče do Milína) se dočtete v letním mimořádném čísle Milínského zpravodaje.

Dana Reiterová

Lazsko a Ostrov má svého anděla

Od r. 2017 se mohou turisté a cyklisté putující po polní cestě mezi obcemi Lazskem a Ostrovem zastavit a odpočinout na návrší Na Vranči (541,5 m n.m.). Z uměleckých rukou řezbáře Jarmila Bryndy z Ostrova zde vyrostl anděl – spíše Boží muka v původním slova smyslu. Sochu doplňují verše básně „Naděje s bukovými křídly“ Jana Skácela.

Více informací najdete na:

<http://lazsko.com/andel/>

Atributem tohoto motivu je dřevěný anděl, jako odraz osobnosti člověka. Dalším motivem, vyplývajícím ze samotného umístění na hranici obou katastrů obcí je symbolické propojení Lazska a Ostrova. Návštěvu místa s andělem s bukovými křídly zpříjemní pěkný výhled do krajiny.

GPS: 49°37'10.67"N,
14°00'57.44"E.

Zrealizoval a na místo zve Petr Walenka s rodinou, Lazsko.

Z DÍLA ZDEŇKA VOLEJNÍKA

Vzkříšení

Jaro jsou
něžné vůně
barev a květů
Jaro je víla
zahalená
v průsvitném
světle zeleném
závoji

s věnečkem
pampelišek
ve vlasech
Jaro je milostná
extáze zrození
Vzkříšení
Jaro je zpěv kosa
na nejvyšší
televizní anténě

Jaro je sestra léta
a sestřence
podzimu
Zima je jeho
vlastní matka
Jaro je každoroční
recidiva lásky
Jaro je rozkvetlá
bestie něhy

9. 3. 1995, sbírka *Člověk a město*

Zdeněk Volejník (1934 - 2009) byl malíř, grafik, ilustrátor a básník žijící v Milíně

05. 03. BROŽOVÁ Zdena

* 05. 03. 1946 Břežnice

Spisovatelka, redaktorka, autorka básní a pohádek. Působila jako redaktorka časopisu Příbramský atom, stála v čele soukromých novin Periskop a soukromého stejnojmenného vydavatelství.

75. výročí narození

10. 03. KROPÁČEK Josef

* 10. 03. 1881 Slivice

† 06. 03. 1943 Praha

Dobříšský a příbramský lékárník, regionální politik a bývalý starosta Dobříše.

140. výročí narození

19. 04. JURENKA Hanuš

* 19. 04. 1831 Kolečovice

† 27. 01. 1882 Břežnice

Lékař, prozaik a překladatel, od roku 1878 starosta v Břežnici. Aktivně se účastnil českého národního života, později se věnoval hospodářské činnosti. Byl přítelem Boženy Němcové.

190. výročí narození

15. 05. HRDLÍČKA Pavel

* 15. 05. 1911 Břežnice

† ? 1994 Praha

Fotograf a kameraman, průkopník české reklamní fotografie. Využíval postupy avantgardní fotografie, jako kameraman se podílel na vzniku a rozvoji zlínského filmu. Až do své smrti se aktivně podílel na činnosti Spolku rodáků a přátel Břežnice.

110. výročí narození

Pramen:

Knihovna J. Drdy Příbram (výběr výročí z Nekapesního slovníku osobností od J. K. Podbrdského, knižně dosud nevyšlo). Přehled výročí z Příbramska na aktuální rok najdete na www.knihovnamilin.cz

Mimořádná příloha Milínského zpravodaje vychází 4x ročně (jaro, léto, podzim, zima). Jde o periodický tisk územního samosprávného celku pro obec Milín (včetně osad).

Sazba: D. Reiterová, korektura textu: Mgr. V. Trantina, D. Reiterová, tiskne: Mgr. J. Pižl

Foto na titulní straně: z archivu knihovny a kronikáře

Vydává Obec Milín (IČ: 00242730), 11. května 27, 262 31 Milín

a Knihovna Dr. E. Bořického Milín - sídlo redakce.

Tel. 318 691 414, 737 076 639, E-mail: knihovnamilin@volny.cz

Elektronicky zveřejňováno na www.milin.cz - v menu Život v obci.

Vydávání schváleno pod číslem: MK ČR E11721